

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 106.

V Ljubljani, v četrtek 9. maja 1895.

Letnik XXIII.

Ali se vračajo zopet stari boji?

Ministerski predsednik mažarske polovice Banffy nadaljuje politiko svojih prednikov s tem, da dela s svojimi neumnostimi celemu svetu sitnosti. To je pristno mažarsko-liberalno. Sedaj se je popolnoma brez potrebe in po krivici lotil papeževga nuncijskega, speljal je Kalnokyja na led in otvoril po zbornicah in po časopisih načelen razgovor o stališču sv. Očeta in njegovega zastopnika in njegovem razmerju z državno oblastjo. V naši zbornici sta se pojavili dve interpelaciji. Dne 6. t. m. je vprašal princ Liechtenstein ministra o tej zadevi, dne 7. t. m. pa Dipauli. Na drugi interpelaciji so podpisani mej drugimi tudi Klun, Povše, Vošnjak, Robič in Pfeifer. Ta vprašuje, ali so v znanem Kalnokyjevem pismu omenjene „notranje politične zadeve“ istovestne s „cerkveno-političnimi“. V svojem prvem delu razvija interpelacija, da bi bilo zelo krivično in žaljivo za katoličane, če bi se branilo sv. Očetu samemu ali po svojem zastopniku voditi kot vrhovnemu pastirju cerkvene zadeve katoličanov. — Mi smo veseli te interpelacije že zavoljo tega, ker se je rodila v konservativnem klubu; tembolj pa, ker so se z njo sprožila jako važna, a žalibog pozabljena načelna vprašanja. — Javnost jih bo razmotraval in pri tem se bo videlo, kako globoke so liberalne korenine v našem zakonodajstvu.

Po duhu našega zakona z dne 7. maja 1874, s katerim se vravnava zunanje pravne razmere katoliške cerkve, imata Banffy in Kalnoky popolnoma prav, da ne trpita nobenega vmešavanja v notranje politične zadeve, med katere spadajo brez dvojbe tudi cerkveno-politične stvari. Poročilo imenovanega zakona ima mej drugim tudi te-le besede: „Meja državnega zakonodajstva v cerkvenih zadevah se more najti samo v državnih zakonih, v zlasti v ustavnih temeljnih pravicah priznane verske družbe; izpoznanje teh pravic je izključno stvar zakonodajalcev, ne pa kake zunaj stoječe tretje osebe.“

Et meminisse juvat! Taka so bila načela, ki so vodila liberalno večino. In zakoni, ki jih je sklenila ta večina, veljajo tudi še nam. Da so se ti zakoni v praksi milo izvrševali, jih gotovo ne izpreminja. Ob času, ko se zopet oživljajo načelna vprašanja, bo butil zopet z vso silo liberalni duh kviško, in sicer pod imenom državne samostojnosti, pod imenom zakonitih določb, pod imenom državo ohranujočega konservativnega življa. „N. Fr. Pr.“ že sumniči avstrijsko domoljubje in zvestobo „klerikalne stranke“ vsled te interpelacije in opisuje, da bo povspešila razdor koaliciji.

Nasledki potresa.

K včerajšnjem poročilu o cesarjevem obisku dodamo še nekatere podrobnosti. V deželni bolnišnici je bil cesarju prvi predstavljen deželni odbornik dr. Vošnjak kot poročevalec za dobrodelne zavode in moral cesarju obširno in natanko poročati o katastrofi, kateri sunak je bil najsilnejši, kako je bilo z bolniki in blaznimi itd. Potem si je želel cesar ogledati tudi notranje prostore, če prav

to ni bilo v programu. Dr. Vošnjak je torej po dogovoru z deželnim predsednikom cesarja s suito vodil pri spodnjih vratih v hišo in po koridoru in zadnjih stopnjicah v prvo nadstropje, kjer je cesar izrazil svoje začudenje in sožalje nad silnimi poškodbami, vsled katerih se bo moralo celo poslopje podreti. Na povratku prosil je dr. Vošnjak cesarja, naj si ogleda tudi kuhinjo, v kateri, dasi je podprta, še zmirom sestre kuhajo. Tudi tukaj je cesar pohvalil sestre, da so tako pogumne, še poslovati v teh nevarnih prostorih.

Ko je cesar vstopil v barako za ginekološki oddelk in zagledal na steni svojo podobo, vzkliknil je: „O, tudi moj portrét!“ V baraki za očiščne je vprašal, ali je v deželi tudi egiptovska očesna bolezen, kar se je potrdilo, a da le v bolj redkih slučajih. Na to je cesar omenil, da je ta bolezen v nekaterih ogerskih komitatih prav razširjena in da tam celo nekateri maloprični mladeniči si to bolezen navlašč nalezejo, da bi potem bili vojaščine prosti, kar se jim pa ne posreči.

V bolnišnici za silo so tudi cesarja pričakovali poročevalec dr. Vošnjak, vodja dr. Valenta, oskrbnik Kremžar in pri barakah zastopniki rdečega križa. Tu je bilo prav ginljivo in spodbudno videti, ko je cesar šel mimo začasno urejene, majhne kapelice, da je vstopil, pred oltarjem pokleknil in še-le po storjeni kratki molitvi nadaljeval svojo pot v barake.

Ljubljanski občinski zastop je imel danes ob 11. uri izredno sejo, v kateri se je najprvo gosp. župan Grasselli v izbranih besedah spominjal prihoda Nj. Veličanstva presvetlega cesarja v tužno Ljubljano. Ta prevzvišeni obisk dobrotljivega vladarja je potolažil in olajšal obupana srca mestnega prebivalstva in utrdil upanje na izdatno pripomoč, s katero se bode stolno mesto moglo zopet povzdigniti iz razvalin in razvesti v teku let. Zato, zakliče župan, naj zažri iz hvaležnih src mestnih zastopnikov premilemu vladarju trikratno: slava! Vsi odborniki, ki so takoj pričetkom nagovora vstali raz sedeže, navdušeno zakličejo trikrat: Slava!

Nato se občinski odbornik Hribar oglasi za besedo ter pravi:

V seji poslanske zbornice dne 4. t. m. je bil sprejet po nasvetu proračunskega odseka predlog, naj vlada prej ko mogoče predloži načrt zakona, s katerim se dovoli 25letno davčno oprostitev za vse stavbe v Ljubljani in na deželi, katere se zgradijo mestu po potresu uničenih objektov. V kratkem utegne ta sklep postati zakon, ki pa bi ne bil povsem ugoden za Ljubljano. Zato se treba o pravem času oglasiti, da se pri nadrobni razpravi o tem načrtu dosežejo ugodnejše določbe glede 25 letne davčne oprostitve. Ko bi se le taka poslopja oprostila davka, ki se bodo na novo zgradila na starih stavbiščih, bi ta določba jako ovirala regulacijo mesta. Izdeluje se namreč nov stavbeni red za vojvodino Kranjsko, ki utegne v kratkem postati zakon. Ko bi ta zakon dal mestni občini pravico, da sme za primerno odškodnino siloma posestniku vzeti sedanji stavbeni prostor, trpel bi posestnik krivico, ker bi za svoje novo, na drugem mestu sezidano poslopje ne bil deležen 25 letne davčne oprostitve. Tudi stavbena podjetnost bi pešala na škodo trgovcev in obrtnikov.

Zato je treba storiti potrebne korake, da se doseže 25letna davčna oprostitve za vse nove stavbe brez izjeme, ako se sezidajo v Ljubljani v dobi od 1. maja t. l. do 31. decembra 1900.

Z ozirom na te in druge razloge naj sklene slavni mestni zbor:

1. Nj. ekselencija gospod finančni minister se potom visoke c. kr. deželne vlade z obrazloženo vlogo naprosi, da v načrt zakona, kateri se bode predložil zbornici poslancev, sprejme 25letno davčno oprostitve za vsa nova poslopja, ki se sezidajo v Ljubljani v dobi od 1. maja 1895 do 31. decembra 1900.

2. Jednaka prošnja naj se odpošlje zbornici poslancev na Dunaju.

Ta predlog toplo podpira odbornik dr. vitez Bleiweis dostavljajoč, naj se naprosi visoka deželna vlada, da podpira to prošnjo na višjem mestu, kajti najmanj 50 hišnih posestnikov bode moralo podreti svoje hiše.

Odbornik Trček predlaga:

1. Mestna občina naj prosi, da se za 25 let oprosté davka tudi ona nova poslopja, katera so sicer že pred potresom pričeli graditi, za časa potresa še niso bila dograjena, a so tudi trpela poškodb;

2. da se davčna oprostitve za nova vsled potresa potrebna poslopja raztegne na 30 let.

Ker bi take olajšave bilo težko doseči in bi se vsa akcija le zapoznala, bila sta ta dva predloga odklonjena.

Odbornik Hrasky kot načelnik stavbenega odseka obširneje utemeljuje naslednje predloge: 1. Da se določi mestni regulacijski načrt, naj se za določeno vrsto let mestni stavbeni urad pomnoži za dve tehniški moči; 2. mestni magistrat se pooblašča, da najame dve taki moči in sklene z njima pogodbo glede plačila in časa; 3. da se sestavi primeren in praktičen stavbeni red, naj se skliče posebna enketa, v kateri bi bili: 4 občinski, 2 magistratna zastopnika, 2 zastopnika vlade, 2 dež. odbora in 1 stavbenih podjetnikov.

Odbornik Hribar nasvetuje z ozirom na to, da vis. dež. vlada že sestavlja stavbeni red, naj se ona naprosi, da zasliši mestni zastop.

Župan odgovarja, da morajo pri sestavljanju stavbenega reda sodelovati primernim načinom magistrat, mestni zastop in deželni odbor. Taka enketa, obsežajoč razna zastopstva, mora sestaviti praktičen stavbeni red, ki bode brez daljših obravnav obveljal v dež. zboru. Po daljšem razgovoru obvelja predlog, naj se skliče gori označena enketa, ta sklep naznani vladi s prošnjo, da imenuje dva svoja zastopnika in svoje nabrano gradivo tej enketi prepusti v porabo.

Koncem seje odbornik Hrasky opravičeno ožigosa stavbene podjetnike, ki v svojo korist izrabljajo nesrečo mestnega prebivalstva. Delavci namreč so se jako podražili, toda višji zaslužek pride le v neznatni meri v korist delavcem. Tako računajo podjetniki zaslužek polirja na dan 5 gld., italijanskega zidarja blizu 3 gld., dočim dobi zidar k večjemu 1 gld. 50 kr.; za kranjskega zidarja terjajo 2 gld. 76 kr., a zidar dobi le 1 gld. 40 kr.; za laškega težaka zahtevajo 1 gld. 80 kr., a plačajo mu na

3/4 6 H. M. M. Bau

dan le 90 kr.; za žensko zahtevajo najmanj 1 gld. na dan. Enako so poskočili s cenami za gradivo. Tako stane 1000 opek 24 gld., kub. meter portland-cementa 4 gld., peska 2 gld. itd.

Te umestne besede so vzbudile občno ogorčenost, zato odborik vit. Bleiweis naglašja, da ne za-došča obžalovanje takega nečloveškega izkoriščevanja, temveč treba iskati solidnih podjetnikov.

Odbornik S u b i c prečita izjavo tukajšnjih pod-jetnikov v današnjem uradnem listu, češ, da zidarji terjajo že po tri goldinarje na dan. Ta izjava je obžalovanja vredna, ker je znano, da zidarji dobé le polovico zahtevane plače. (Dobro klici.)

Konečno soglasno obvelja nasvet dr. Tavčarja, da se nemudoma ustanovi mestna stavbena banka s prinosi raznih denarnih zavodov, kakor je bilo že sklenjeno dne 22. aprila. Župan obljubi, da bode takoj ukrenil potrebno, in ob 1. uri zaključi sejo.

Tukajšnja tvrdka Franc Ksav. Souvan izro-čila je danes pomočnemu odboru v Ljubljani kot vspeh svojega privatnega dosedanjega nabiranja lepo svoto 4150 gld.

V korist ljubljanskim ponesrečencem priredil je „Hlahol Plzenský“ v torek v gledišči kralj. plzen-skega mesta velik koncert s sodelovanjem gosp. El. Petákové in godbe c. in kr. pehotnega polka baron Sterneck št. 35. — V petek bode priredilo „Češko-slovensko društvo“ v prostorih „Meščanske besede“ predavanje, in sicer bode predaval muzealni adjunkt g. Josip K a f k a „O potresu v obče, zlasti pa o posebnostih Krasa.“

Darila ljubljanskemu pomočnemu odboru za Ljub-ljano in okolico.

IV. izkaz.

G. Josip Bruckner in sinovi na Dunaju, 100 gld.; g. And. Wilfan v Grabšteinu, 10 gld.; g. A. Skala v Vipavi, čisti donesek ondotne šolske vese-lice, 86 gld. 50 kr.; g. Ad. Hirschmann v Siseku, 10 gld.; Herman Hirsch na Dunaju, 10 gld.; gosp. Simon Hutter v Ptuj, 50 gld.; bratje Enderlin na Dunaju, 200 gld.; J. Matevsche v 90 gld.; g. Filip Kassowitz na Dunaju, 5 gld.; g. Mavro Son-nenschein in drug. na Dunaju, 20 gld.; g. dr. Gu-stav Mauer v Ruckensteinu, 100 gld.; g. Aron in Jakob Löw Beerovi sinovi v Brnu, 100 gld.; voj. veteransko društvo v Strasswalchenu, 10 gld. Salo-mon Eidlitz v Pragi, 10 gld.; g. Jauch in Helfferich v Trstu, 25 gld.; g. Kern in drug. v Trstu, 50 gld.; kazinsko društvo v Idriji, 58 gld.; gosp. H. Jung-michlovi sin na Dunaju, 100 gld.; g. Andre Gass-ner v Tržiču, 100 gld.; gosp. Sigmund Fischl, vodja tvrdke W. Fischlovi sinovi v Pragi, 200 gld.; gosp. S. Federer v Pragi, 10 gld.; g. M. Singer in drug. na Dunaju, 10 gld.; g. S. Biach in sinovi na Du-naju, 100 gld.; g. Silvina baronovka Apfaltrern-Grünhof 50 gld.; S. H. Cramer v Karlovcu, 10 gld.; g. Julij pl. Trnkoczy na Dunaju, 50 gld.; g. Le-derer in Nessenyi v Florisdorfu, 200 gld.; g. Hirn-bauer na Dunaju, 100 gld.; Sevnška posojilnica 25 gld.; Franc Lenček v Blanci, zbirko 153 gld. 20 kr.; g. Bernhard na Dunaju, 25 gld.; g. Jureza in si-novi v Ptuj, 10 gld.; g. Schwarz v Budimpešti, 5 gld.; g. rudniški ravnatelj Novak, zbirko delavcev v rudokopu 7 gld.; g. Adolf Stelzig, zbirko keglišnega kluba v Moskvi, 235 gld.; g. Karol Rieckh v Gradcu, 100 gld.; g. Engelhofer in Kundigräber v Gradcu, 10 gld.; g. Kleinmayr in Bamberg, nabranih 327 gld. 69 kr. — Skupno 2762 gld. 39 kr. Prištevši k temu že izkazano svoto 14.024 gld. 51 kr., znaša skupna svota 16.786 gld. 90 kr.

Ljubljana in Istra.

Iz Istre, dne 6. maja.

S srčnim sočutjem brali smo o zadnjem straš-nem potresu, ki je lepo Ljubljano tako pokončal. Ne znamo, jeli bi se našel kak človek, kateremu bi se ne smilila uboga Ljubljana in njena okolica! In kaj pa še kranjskim rojakom! Znana nam je bela Ljubljana, znana njena lepota, sploh bili smo pred časom tam doma. In sedaj moramo čuti o toliki nesreči! Predragi rojaki! tudi mi vam hočemo po svoji moči pomagati. Seveda, naše istrsko ljudstvo je revno, ubogo, a trkali bomo na vrata tudi še dobrih sre. Sedaj so jenjali volilni boji, vihar italijanskega navala potihuje, se plega. Miru sicer še ni, a vendar one napetosti, ki je bila med nami zadnje dneve, ni več. Zato upamo, da se tudi za vas odpró saj sedaj dobra sreca. Kajti ako človek

čuje o taki nesreči, kakor je zadela lepo Kranjsko, osobito Ljubljano in njeno okolico, mora potihniti vse nasprotstvo, katero so povzročili narodnostni boji. Vsi smo otroci jednega in istega Očeta, vsi živimo na jedni in isti zemlji. Torej tudi nas lahko zadene morda še večja nesreča. In kaj potem? Iskali bi drugod pomoči. Občutili smo tudi mi po-tres, seveda bilo je le malo strahu; zato mora biti naše sočutje tem večje, ker smo bili v isti nevar-nosti. Torej, pomagajmo po moči!

Vendar nekaj nas hudo žali. Iz vseh krajev: iz Dunaja, iz Prage, da celó iz Nemčije, od povsodi širne Avstrije prihajajo v belo Ljubljano mili da-rovi, povsod združujejo se človekoljubna srca v po-sebne podporne odbore ter hočejo pomagati nesreč-nim Kranjcem, dasiravno so Kranjci Slovenci, le italijanska surovost in podlost ne miruje še sedaj ne. Dovolili so sicer italijanski zagrizenci mestnega magistrata tržaškega, čujte! velikansko „svotico“ 750 gld., a ta svotica, katere naj se italijanska go-spoda sramuje, je grenka. Predno so jo italijanski framazoni dovolili — oni ljudje, ki po vsem svetu oznanjujejo pravo človekoljubje — obdali so jo z grenkostjo.

Mi ne znamo, se je li ta dar vsprejel, ali sploh že dobil, ali ne; tudi nočemo vedeti, a veseli nas, da bodo naši rojaki, tudi ako jih je zadela tolika nesreča, sedaj spoznali, s kakšnimi ljudmi imamo opraviti. Tudi druga primorska mesta se ne ganejo, ker — so v framazonskih rokah. Humaniteta, kje si! — Seveda pred leti romala je iz bogate zaklad-nice tržaškega magistrata lepa svota v Rim za ne-sramni spomenik „lepega“ odpadnika Giordano Bruno, a za uboge nesrečnike tako majbna svotica; seveda, kadar je treba zidati protiversko šolo frama-zonske „Lega nazionale“, takrat so mestni očetje predobri, velikodušni!

Ubogi Slovenci! zadela nas je velika nesreča, in še v toliki nesreči ne miruje odpadnik E. Rascovich in drugi. Še sedaj nas napada in nam napo-veduje boj, češ, kadar bode Ljubljana sezidana, tedaj smo zopet sovražniki. Mož naj bi bil še pristavil: očitali vam bomo vedno, da smo vam mi puro san-guo Italijani podarili tako velikodušni dar 1500 kron! — Seveda darovali so tisoč in še več, a ko bi bili to goldinarji, no, bi bilo; pa kaj, ko so kronice. Lepo število, a malo velja!

Toda še so v Trstu pošteni Italijani, saj so po-kazali z svojimi darovi. Upamo, da bodo tudi oni zbirali po moči denarne podpore. Toda od zagri-zencev iz mestne dvorane ne pričakujemo ničesar, posebno od takih ne, kakor je E. Rascovich. No, odpadnik mora svojega rodnega brata sovražiti, ker mu vest pred njim ne da miru. — Taki so tržaški zagrizeni framazoni.

Nedavno so zopet lepo pokazali svoj patrijoti-zem. Nekaj novičev so potrošili za vsprejem po-slancev avstrijskega parlamenta. Svota je menda le dovoljena, dasiravno se je temu par znanih kričav protivilo. Verjamite pa, da bi ne bili tako sprejeli državnih poslancev, ko bi ne dobili baje odzgoraj mogleja. Da so bili prisiljeni to storiti, kaže vse nji-hovo obnašanje. Lepi patrijoti, o katerih se je ne-davno pisalo, da hočejo postati bolj avstrijski, ali kali! Sploh kar je avstrijskega, posebno pa slovan-skega, to sovražijo tržaški mestni očetje, bodi si liberalne, bodisi tako zvane konservativne skupine. Konservativci — ta beseda je v Trstu nekaj smeš-nega, saj v mestnem zboru. — Res, da je v Trstu neka stranka, toda — oprostite — kedor pozna osebno te može, jim ne more prav vsega zaupati. Enkrat tako, drugič tako, in slednjič le samo itali-jansko. Delajo si velike in lepe ideje, a ne upajo si na dan, ker se boje, in s takimi se mi ne moremo družiti. Pred časom so pisali, da bi se vsi katoliško misleči može iz Trsta in Istre ne gledé na narod-nost združili. Lepa misel, ki se pa ne more vresni-čiti, kajti na ta način bi morala posebno duhovščina v Istri, zapustiti svoje ljudstvo, spremeniti svoj značaj in hoditi po poti protislovanske politike. Tega pa od nas ne pričakujte nikdar! Dokler živimo, osta-nemo to, kar smo bili: udani svojemu zatiranemu ljudstvu. Hodili bomo po stari poti: vse za vero, dom in cesarja. naj nas gospóda pri „Piccoli“-ju še tako blati in biča s šibami v podobi različnih okrožnic.

Mi vemo in znamo, kaj smo in kaj delamo, ker živimo v dotiki z ljudstvom. V tem nas nihče ne bode učil, najmanj pa oni gospodje, ki nimajo navade prestopiti kedaj mestnega praga tržaškega. Ni nam treba razlagati okrožnice mil. našega škofa,

si jo znamo sami dobro razlagati, in tudi porabiti. Kdor je prav razumel, ni se vstražil nadaljnega dela za narod; nekatere je pa opomnila, da so se še le prav vzbudili iz spanja. Seveda „Piccoli“-jevi fra-mazoni so jo tudi razumeli, a po svoje razvijali in jo še bodo. Sicer pa vsak po svoje in po svoji vesti, to je v politiki že tako stara navada.

Kakor znano, ostalo bode razmerje v istrskem deželnem zboru toraj tako, kakor je bilo popred. Pela se bode stara pesem! Zali Bog! da se še sedaj niso odprle oči gospodom v državni hiši tržaški! Toda kako? saj se boje, saj ne smejo, koalicija jim veže roke. Dosti, da je znani Franc Coronini v ko-aliciji! Saj on pravi, da v Trstu in Istri ni iredente, in po kaj potem treba zmešnjav delati. Dosti za sedaj; ko bi smeli govoriti, bi znali povedati še kaj, ali ni smeti — resnice govoriti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. maja.

Cesarjev prihod v Polo 8. t. m. Komaj je napočil dan, je bilo že polno praznično obleče-nega ljudstva v areni, kjer se je imel vršiti cesarjev vsprejem. Sredi parka Marije Valerije vzdiguje se s cesarsko krono okrašen cesarski paviljon in mnogo manjših paviljonov na obeh straneh, koder so na-pravile gospe, belo oblečene deklice in šolska mla-dina dolge redne vrste. Poleg teh so pričakovali cesarja nadvojvoda Karol Štefan, vsi navzoči knezi in njihova rodbina in namestnik ter mornarski po-veljnik Sterneck. Tudi vsi vojaški in civilni dosto-janstveniki so se postavili v njihove vrste in tem so sledili duhovniki in različna delavska društva. Glasen strel iz topov je naznanil nebrojni množici prihod cesarjev ob 7. uri zjutraj, katerega je ob-činstvo navdušeno pozdravljalo. Ob jednom s cesar-jem je dospel tudi nadvojvoda Franc Salvator. Naj-prvi je nagovoril cesarja župan dr. Rizzi, seveda v laškem jeziku, ter mu izrazil sočutno pohvalo za njegov obisk in mu zatrjeval zvestobo in udanost mestnega prebivalstva, na kar mu je cesar v dalj-šem odgovoru zatrjeval, da je popolno zadovoljen z njegovi delovanjem in upa, da se sme tudi na-dalje zanesti na njegovo osebo. Med burnimi živio-klici se je peljal cesar skozi slavolok na vadbene prostor, kjer ga je pričakovalo vojaštvo. Nato je obiskal cerkev Madonna del mare, o katerej se je pohvalno izrekel. Od tukaj se je podal k ladjedel-nici, kjer si je ogledal različne ladije in pomorske naprave. Slednjič so se pričele vaje v streljanju.

Državnozborska volitev na Dunaju je poparila ves nemškoliberalni tabor, kajti zadel jo je hud udarec v trenutku, ko je v državnem zboru po kratkem zatajevanju pokazala prejšnjo oholo na-dutost. Da bode zmagal krščansko-socijalni kandidat Leopold Steiner je bilo skoraj gotovo, a tako ogromne večine 2065 glasov se niso nadejali v okraju, kjer je še pred štirimi leti liberalni baron Sommaruga prodril pri prvi volitvi. Ta sijajna zmaga krščansko-socijalne ideje nad gnulim in puhlim liberalizmom je nov dokaz, kaj premore agitacija neumorno de-lavne stranke, kateri na čelu stojé vstrajni in od-ločni može. Steiner je mlada, marljiva in čila moč, ki z ozirom na volivni okraj znatno pomnoži vpliv in veljavo krščanskosocijalne stranke na Dunaju, nasprotno pa oslabi in ohladi ošabnost židovskih mogotcev in nemških liberalcev, ki imajo na Du-naju in Češkem svoja taborišča. „Proč z židovskimi liberalci“, to je geslo, ki unema pogum vseh drugih strank. V nadi, da krščanskosocijalni stranki ne bode prevladal nemški nacionalizem, pozdravljamo naj-novejšo zmago dunajskih antisemitov z odkrito željo: Vivat sequens! — Glede glasov nam je omeniti tole: Pred 4 leti je bil izvoljen liberallec Somma-ruga, ki je dobil 2815 od 5299 glasov; vrh tega so se pa protiliberalci še cepili; volili so namreč Sekterja (533 gl.) in Metzlerja (1765 gl.). V teh 4 letih so pridobili 1336 glasov; liberalci jih pa 1246 izgubili. Sedaj ima Dolenja Avstrija 18 krš-čanskih socijalistov in protisemitov v državnem zboru, liberalnih poslancev pa je samo 17. Vrhu teh sta pa še demokrat Kronawetter in soc. demokrat Pernerstorfer. Skoraj gotovo bo torej pri prihodnji volitvi za v delegacije izvoljen kak protiliberallec.

† **Dr. Jostp Fanderlik**, moravski deželni in državni poslanec, je večeraj v Ogorskem Gradišču nenadoma umrl za srčno kapjo. Od leta 1871 je bil vpliven član moravskega deželnega zbora, mnogo-leten deželni odbornik in državni poslanec. Kot na-

udušen Čeh je odločno branil državnopravne ideje svoje stranke, v bivšem železnem obroču nekdanje desnice je imel odločilno besedo in veliko veljavo pri pravosodnem ministru grofu Schönbornu. Ko se je začela po Moravskem širiti mladočeška ideja, napadali so mladočeški listi v prvi vrsti Fanderlika kot moža, ki je branil do zadnjega staročeško stranko. V državnem zboru se je dr. Josip Fanderlik s svojimi moravskimi tovariši pridružil slovanski koaliciji, toda ravno on najbolj oviral, da se moravski Čehi niso skupno pridružili Mladočekom, kar so mu eni šteli v zaslugo, drugi v pregreho. Rodil se je v Olomucu 4. marca 1889, na Dunaju je bil l. 1860 promoviran doktorjem prava, bil do l. 1868 v pisarni poznejšega ministra dr. Pražaka v Brnu, pozneje samostojen odvetnik. Njegov mandat si skoraj gotovo priboré Mladočehi.

Zakon glede obdačenja samostanskega premoženja na Francoskem je torej stopil v veljavo in sicer z letošnjim velikim petkom ob 3. uri popoldne. Kakor nalašč! Vse prošnje in opominjevanja francoskih škofov in samostanskih predstojnikov niso pomagale nič in predsednik Faure, ki je med tem časom, ko se je senat posvetoval o prevažni davčni preosnovi, hodil po deželi ter prav pridno obiskoval framasonske lože in zavode, ni se dal nikakor omečiti ter je brez ozira na jako slabe nasledke, ki zadenejo katoliško cerkev, s svojim podpisom 16. aprila potrdil omenjeni zakon. Samostani morajo toraj od svojega premoženja plačevati 30, oziroma 40 odstotkov davka. Posebno hud udarec je pa pri tem še ta okolnost, da si kongregacije nikakor ne smejo same ceniti svojega premoženja, ampak preskrbuje to cenitev država sama in se pri tem gode največje krivice. Njihovo posestvo je sedaj obloženo s tako različnimi in mnogoterimi davki, da že komaj najdejo imena za različne vrste; tako n. pr. imajo zemljiški, hišni in osebni davek, potem davek od oken, vrat in davek od takozvanega mrtvega posestva, poslednjega pa radi tega, ker se lastniki samostanov in sličnih zavodov ne menjavajo tako pogosto. Tako daleč je prišlo toraj v moderni francoski državi. Pri vsem tem nas pa navdaja upanje, da bode našlo tudi to postopanje kmalu svoje meje in dospelo do vrhunca; in takrat se bode oglasila pravičnost božja, katera že sedaj glasno opominja merodajne kroge francoske, ter jim zaklicala: Do tukaj in ne več dalje!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. maja.

(Svarilo!) Že dne 26. aprila smo opozarjali na ljudski glas, da se utegnejo vrniti v mesto in deželo ljudje, ki bodo iskali dobička v slučajni zadregi mnogoterih manj imovitih hišnih posestnikov, pregovarjajoč jih, da jim prodajo svoje razrušene hiše, oziroma stavbišča. In ta naravni ljudski glas se ni varal, kajti na Dunaju se je osnoval neki konsorcij „stavbenih veščakov“, ki iščejo po insektih in agentih ugodnih prostorov, koder bi zaglegli svojo zalogo. Že samo z gospodarskega stališča svarimo hišne posestnike v mestu in na deželi, naj ne poslušajo obljub teh špekulantov, ki si niti z imenom ne upajo na dan. Ker bode brez dvoma prišla izdatna pomoč, zato ni povoda, da bi prodajali rodno zemljo tujim ljudem, kakor se je to zgodilo po potresu v Zagrebu.

(Spokorna procesija ljubljanskega mesta za odvrnitev šibe potresa.) Uradni odlok knezoškofijstva z dne 7. maja t. l., objavljen v „Slovenca“ istega dne, s katerim se naravnava procesija za nedeljo, dne 12. t. m. popoldne ob 3. uri, spopolni oziroma pojasni se v toliko, da se ima procesija zbirati in urediti tako, kakor se to navadno godi prošnje dni, torej po posameznih župnijah, ki prihajajo uvrščene k stolnici. Tudi od sv. Petra nazaj vrača se procesija po istem redu potem, ko se je podelil še pred cerkvijo sv. Petra blagoslov z Najsvetejšim.

(Maša na Rožniku) bo prihodnjo nedeljo ob 5. uri zjutraj in potem šmarnice, ob 9. uri pa bo sv. maša za delavce v predilnici. Popoldne ne bo na Rožniku nobenega duhov. opravila zaradi procesije.

(Darovi.) Uredništvu „Slovenca“ so poslali: G. J. Ambrož, c. in kr. morn. kaplan v Poli, zbirko

„čeških prijateljev“ in sicer: 12 gld. za Vodice in 6 gld. za pogorelce v Toplicah. — Gospod Franc Marinič, župnik v Kojsem-na Primorskem dar svojih faranov za ponesrečene po potresu. — Gosp. Alfonz Levičnik, knezoškofijski tajnik v Ljubljani za oškodovane člane slov. kat. delavskega društva v Ljubljani, 10 gld. — Č. g. Janez Kováč, župnik v Kubežu v Istri, nabrano sveto 15 gld. — Bog plačaj stotero!

(Goriške novice.) Romanje v Padovo-Loreto-Rim je določeno na 11. maja. Vlak odrine iz Trsta ob 9. uri zjutraj, iz Gorice ob 11. uri 21 minut, iz Kormina ob 11. uri 56 minut predpoludne. Iz Vidma se odpeljejo romarji s posebnim vlakom ob 2. uri in 7 minut popoldne. — Družba sv. Vincencija Pavljanskega je imela svoj običajni občni zbor v bogoslovnici preteklo nedeljo. Po smrti barona Somaruge je bil izvoljen predsednikom Žiga grof Attems. Ker je bil odsoten, predsedoval je podpredsednik Karol vitez Banbela. Prečitano se je poročilo o družbinem delovanju. Govorila sta monsignor Alpi in dr. Pavlica. Nabiral se je denar za uboge. — Za cerkev presvetega Srca Jezusovega so nabrali do sedaj 13.549 gld. 41 kr. — V goriški mestni dvorani je predaval v torek gosp. Ferdinand Seidl, c. kr. profesor na realki, o potresu na Kranjskem in Primorskem. Za prve sedeže je bilo treba plačati 1 gld., za druge 50 kr., za zadnje 30 kr. Čisti dobiček je namenjen po potresu poškodovanej Ljubljani. — V Pevmi je umrl triletni otrok za opeklinami. Grozna smrt. — V Gradišču je skočil v Sočo in se stopil nek Tomaž Travan. V Sagrađu so ga izvlekli mrtvega.

(Nemškega viteškega reda mojster) gosp. nadvojvoda Evgen, potuje in pregleduje dne 5. t. m. razen posestev, vse samostane, župnije, bolnišnice in šole nemškega viteškega reda. Potoval bode po Koroškem, Tirolskem, Štirskem, Kranjskem in Dolenjem Avstrijskem.

(Novo postajališče) pri Sv. Lovrencu med postajami Radohova Vas in Vel. Loka na dolenski železnici na progi Ljubljana - Novo Mesto otvori se dne 15. maja za osebno vožnjo in prtljago.

(Umrl) je tu g. Karol Vidie, umirovljeni c. kr. svetnik deželnege nadsodišča; pogreb je bil večeraj. — Na Dunaju je pa prominola dne 4. t. mes. gospa Terezija Schroekl, imejiteljica poznatega dunajskega potovalnega zavoda.

(Železnica Novo Mesto-Brežice) Rudnični posestnik Kajetan Faber je dobil od trgovskega ministra za 6 mesecev podaljšano prvo dovoljenje za nameravano železnico iz Novega Mesta preko Kostanjevice, Cerkelj do Brežice.

(Nesreča.) Angela Znideršič, 4 leta, 11 mesecev stara, je dne 5. t. m. v Vodmatu št. 15 padla v gnojnico in utonila.

(Za vinogradnike.) V državni trtnici v Kostanjevici dobé se po navadnih cenah še naslednje trte: 1. reznice: 140.000 komadov Riparia souvage, 18.800 komadov Riparia portalis, 21.000 komadov Riparia solonis, okolo 6000 komadov Rupestris metalique, monticola in nekatere druge vrste. 2. v korenjene trte: 15.000 komadov Riparia souvage, 40.000 komadov Riparia portalis, 5.700 komadov Rupestris monticola. Kedor želi kaj kupiti, naj se v osmih dneh oglasi pri delovodnji državne trtnice, kjer se oddajajo trte proti gotovemu plačilu takoj.

(Iz Prage.) Veleučeni vseučilišni profesor Masaryk nas je zopet iznenadil s svojo učenostjo, alias nevednostjo v veri. V zadnji številki „Naši Doby“ govori o katoliških kvartah! Vsaka kvarta ima neki molitev z odpustki. Družba, ki igra, moli dotične molitvice za duše v predpeklju. Kvarter in odpustki! Kateri škof jih je potrdil? Predpekel! Kako more pisati človek, ki hoče vse razumeti, tako neumno o predpeklju? Bolje bode za gosp. profesorja, če pusti katoliško cerkev pri miru. — Logar Alojzij Wagner je zapustil 15.000 gld. osrednji šolski matici, katera bode imela pravico do obresti po smrti njegove soproge. — Gosp. ces. namestnik dal je mestnemu zboru navodilo zastran razobešanja praporov na šolskih poslopjih, a isti zbor je odgovoril, da ohrani v tej stvari svoje avtonomno stališče, ker se ne nahaja v postavah nobena naredba zastran razobešanja praporov v gotovih barvah. — V Holcah so našli na

gnojišču nekega žida človeško roko. Govorilo se je že o liturgičnem umoru, a cela stvar je dobila drugo lice, ko se je izrazil tam stanujoči zdravnik, da je pred kakim mesecem nekemu bolniku roko odrezati moral. Vse jedno je za žida dobro, da se ni roka našla pred veliko nočjo. — Gosp. Svatopluk Čech, pesnik „Pisne otroka“, je izvoljen v državni zbor za vinogradijski okraj; a ne vsprejme volitve. — Pri volitvah v okrajno bolniško blagajno v Budejovicah so zmagali Čehi s skoro petkrat toliko glasov kakor Nemci. — Dasiravno je bilo 1. maja veliko delavskih zborovanj, se je vendar vsako mirno izteklo. Po zborih je bila obligatna prosta zabava, ples in petje. Večina delavcev je delala po navadi, za delavski praznik se ni menila. Prav je bilo.

Društva.

(Vabilo na veselico), katero priredi „Narodna čitalnica“ in „Prostovoljno gasilno društvo“ v St. Petru na Krasu v nedeljo 12. maja 1895 v prostorih hotela „Pri južni železnici“ v korist po potresu poškodovanim prebivalcem stolnega mesta Ljubljane in okolice. — Vspored: 1. I. pl. Zajc: „Bože živi“, moški zbor. 2. Josip Stritar: „Slovenska Lizbona“, deklamacija. 3. Volarič: „Ob morskem bregu“, fantazija za glasovir. 4. T. Berbigier: a) „Andante grazioso“, b) „Andantino, opus 59“, za flavto in gosli. 5. G. Rihar: „Slavčevo slovo“, moški zbor. 6. H. Volarič: „Venec slovenskih pesmi“, koncertna fantazija za glasovir. 7. R. Donizetti: a) „Moderato“, b) „Poco sostenuto“, za flavto in glasovir. 8. D. Jenko: „O Vidovem“, moški zbor. 9. Dr. Benjamin Ipavec: „Pozdrav Bledu“, mešan zbor. 10. Srečkanje. — Vstopnina za osebo 50 kr., za družino 1 gld. — Začetek točno ob 8. uri večer. — Pri veselici sodeluje iz prijaznosti novo osnovani moški in mešani zbor „Pivskih pevcev“. — Z ozirom na blagi namen se preplačila hvaležno sprejmejo. — K obilni udeležbi vabita njujudo odbora.

Telegrami.

Dunaj, 9. maja. V budgetnem odseku se po poročilu dr. Kathreinovom o predlogu Vošnjakovem sklene, pozvati vlado, da nesrečo, nastalo v Podsredi vsled usada, preišče in za pomoč vse potrebno ukrene. Pri poročilu o loteriji obljubi Plener, da jo bo vlada polagoma odpravila. Dr. Gregorčič je izražal željo pri razpravi o justičnem proračunu, naj bi se dvojezični napisi marljivejše uporabljali. Gledé imenika porotnikov izjavlja, da se sedaj na Primorskem vlada ozira tudi na Slovence ter upa, da se bo to tudi drugod, n. pr. na Koroškem, kmalu zgodilo. Poslanec Klun je opozarjal, kako potrebno je zgraditi v Ljubljani novo justično poslopje ter se izjavil za to, da se preloži moška kaznilnica.

Dunaj, 9. maja. Glavni svet avstro-ogerske banke je podaril še 2000 gld. za pomoči potrebne prebivalce v ljubljanski okolici.

Dunaj, 9. maja. Trgovska pogodba mej Avstrijo in Bolgarijo se je danes podpisala.

Bolzan, 8. maja. Nadvojvoda Evgen je dospel danes v naše mesto, čegar poslopja so polna zastav. Nadvojvoda bode nadzoroval posestva nemškega viteškega reda na Koroškem, Kranjskem, Štajerskem in Tirolskem.

Belgrad, 8. maja. Z gotovostjo se poroča, da namerava predložiti ministerski predsednik Ristič odpoved kabineta.

Belgrad, 8. maja. Vsi ministri so se vrnili iz Niša; tudi 40 poslancev je dospel v Belgrad, da pozdravijo došlo kraljico v ime skupščine.

Rim, 8. maja. Kakor poroča „Agenzia Stefani“, je podpisal kralj danes dopoldne dekret glede razpuščenja zbornice. Nova zbornica se snide 10. junija t. l.

Petrograd, 8. maja. Dunajsko poročilo, da je odklonil cesar Franc Josip prošnjo Kalnokyjevo so vsprejeli tukajšnji oficijelni in politični krogi z veliko zadovoljnostjo, ker je provzročevala njegova odpoved splošno

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

vznemirjenje. Njemu se pripisujejo ugodne razmere mej Avstrijo in Rusijo in se zagotavlja, da koristi njegovo politično delovanje obema državama jednako.

Tschifu, 9. aprila. Poverila kineško-japonske mirovne pogodbe so se včeraj menjala.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja	razkornar v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	737.9	9.6	sl. szap.	jasno	5.9
8. u. pop.	737.1	15.6	sl. vzh.	oblačno	dež
9. u. zveč.	737.9	12.6	"	"	"
Srednja temperatura 12.6°, ravno normalu.					

Izjava.

Podpisanec štel sem si v dolžnost, da sem slavnemu pomožnemu odboru v Ljubljani odstopil na brezplačno razpolago vse svoje slike potresne katastrofe v svrhu razmnožitve na odborovih pismih, plakatih itd.

Gospod Josip Paulin v Ljubljani pa je iste moje slike brez mojega dovoljenja, torej protizakonito, porabil v svoje privatno-špekulacijske svrhe, razmnoživši jih na tiskanih popisih katastrofe in v posebnem albumu; in ko sem mu jaz naznanil, da mi bo moral dati za to nepošteno svoje početje odgovor pred kompetentno oblastjo, ovadil me je slav. pomožnemu odboru, češ, da hočem tudi odboru delati ovire gledé razmnožitve svojih slik.

To je pa seveda čisto priprosto obrekovanje, s katerim je hotel g. Paulin mene onemogočiti, sebe pa rešiti. Toliko v blagohotno pojasnilo.

V Ljubljani, dne 8. maja 1895.

Viljem Josip Helfer,
fotograf.

311 1-1

Apno na prodaj.

Do 40 kub. metrov apna, katero je že eno leto staro in dobro vgašeno, po 8 gld. kub. meter, prodaja proti gotovem plačilu 301 5-2

Janez Sadnik

v Podsteneh pri Ribnici št. 18, Dolenjsko.

Belo istrsko vino.

30 hektolitrov izvrstnega rumenega (belega) istrskega vina, hektoliter po 22 gld. ima na prodaj

Fr. Sedej

na Vranju. P. Bogičuno.

308 3-1

Stavbne materijalije

strešna opeka, opeka za zidovja in za tlakanje, gašeno in negašeno vapno, roman- in portland-cement, suh stavbni les in tramovi, strešne latve, dile itd. itd.

se dobé po ceni
na stavbišči stavbne tvrdke

297 6-4

Viljema Treo-ta

Marije Terezije cesta št. 10 v Ljubljani.

Nad sto stotov

sena

je prav v ceno 306 3-1

na prodaj.

Kje, se poizvé v Slonovih ulicah št. 3.

Eksekutivne dražbe.

Fr. Filipiča iz Podpeči (radi 482 gld. 51 kr.) stavbeno zemljišče in hiša (1050 gld. posestne in vžitne pravice) dne 15. maja in 5. junija na Vrhniki.

Marije Modričan iz Dol. Vasi (terjatev 100 gld.) posestvo (945 gld.) dne 18. maja in 21. junija (ponovitev) v Cerknici.

Ant. Zgonca iz Lešnjakov posestvo (2190 gld.) s pritliklinami (196 gld.) dne 27. maja in 26. junija v Ložu.

Iv. Stežinskega iz Vidošič zemljišča (2116 gld.) dne 16. maja (prenos) v Metliki.

Kar. Kozolca iz Pekla (terjatev 250) posestvo (1864 gld.) dne 13. maja in 12. junija.

Mat. Verbiča iz Cerknice (terjatev 17 gld.) posestvo (882 gld.) dne 16. maja v Cerknici.

Marije Janževca iz Čuče Mlake zemljišča (505 gld. in 260 gld.) dne 29. maja in 3. julija na Krškem.

Jak. Levsteka z Gore nepremičnine dne 18. maja.

Ant. Majdiča iz Hrastnika (radi 60 gld.) zemljišče dne 11. maja in 15. junija na Brdu.

Pavla Požlepa iz Plešivice zemljišči (100 in 1145 gld.) dne 15. maja (ponovitev) v Ljubljani.

Konkurz.

C. kr. dež. kot trgovsko sodišče v Ljubljani je proglasilo trgovinski konkurz na imenja Rajkota Knifca, trgovca v

Vipavi. Konkurni komisar je okr. sodnik g. Ivan Nosan in upravnik mase gosp. E. Pegan, trgovec, oba v Vipavi. Shod upnikov dne 13. maja, zglasitev terjatev do 27. maja in likvidacijski rok dne 1. junija v Ljubljani.

Glasovire
prodaja in izposoja
za Dunaj in v provincije

A. Thierfelder, Dunaj, 7/3 Burgg. 71.

Največja zaloga
glasovirov, pianinov in harmonijev.
Prodaja za gotovo in na obroke. — Najemščina nizka.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Sirup iz planinskih zelišč

tudi
prsni, pljučni in kašljev sok

imenovan, prirejen iz

planinskih zelišč in lahko razstopljivega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o porabi 56 kr., 12 steklenic 5 gld.

Dobiva se pri 565 28

Ubaldu pl. Trnkóczy - ju,
lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, VIII.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, III.

Cement

262 8-7

železniške šine, štorje za obivanje stropov, železo za vezi in traverze, železno, oinkasto in pocinkano ploščevino, kovanje za okna in vrata ter vse, kar se potrebuje za stavbe

priporočata po jako nizkih cenah

Stupica & Mal

trgovina z železnino in specerijskim blagom
v Ljubljani, Marije Terezije cesta šte. 1.

Vezi za zidovje

dobé se najhitrejšé in po znižani ceni

pri

272 5-5

J. Spreitzer-ju

ključarju

Kolodvorske ulice št. 22 v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 9. maja.			Dne 8. maja.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	101	gld. 50 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151	gld. 75 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	" — "
Skupni državni dolg v srebru	101	" 45 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	164	" — "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	" 70 "
Avstrijska zlata renta 4%	123	" 70 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199	" 50 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	24	" 50 "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101	" 50 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	" 60 "	Salmove srečke, 40 gld.	71	" 50 "
Ogerska zlata renta 4%	123	" — "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	149	" 75 "	St. Genois srečke, 40 gld.	73	" — "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99	" 15 "	Dunavske vravnave srečke 5%	132	" — "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	54	" — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1084	" — "	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109	" 25 "	Ljubljanske srečke	—	" — "
Kreditne delnice, 160 gld.	398	" 10 "	Posojilo goriškega mesta	—	" — "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	171	" — "
London vista	122	" 25 "	4% kranjsko deželno posojilo	99	" 25 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gld. st. v.	3635	" — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	" 67 1/2 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	" 90 "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	565	" — "
20 mark	11	" 93 "	Prioritetne obveznice državne železnice	223	" 50 "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104	" 50 "
20 frankov (napoleonondor)	9	" 69 1/2 "	" južne železnice 3%	172	" 25 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	78	" 50 "
Italijanski bankovci	46	" 10 "	" južne železnice 5%	133	" — "	Montanska družba avstr. plan.	85	" 60 "
C. kr. cekini	5	" 73 "	" dolenskih železnice 4%	98	" 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168	" — "
						Papirnih rubljev 100	131	" — "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.